

Om skäligheten hos indrivningskostnaderna för företagsfordringar

Regionförvaltningsverket i Södra Finland övervakar att aktörer som bedriver registreringspliktig indrivningsverksamhet med stöd av lagen om registrering av aktörer som bedriver indrivningsverksamhet (411/2018, *indrivningsregisterlagen*) följer lagen och god indrivningssed i sin verksamhet. Till en följd av felaktigt förfarande kan regionförvaltningsverket meddela indrivningsbyrån en varning, helt eller delvis förbjuda bedrivandet av indrivningsverksamheten för en bestämd tid om högst sex månader eller stryka aktören som bedriver indrivningsverksamhet från indrivningsregistret. Regionförvaltningsverket har inte befogenhet att sänka indrivningskostnaderna som tas ut av byråerna, besluta om gäldenärens betalningsskyldighet eller besluta att en indrivningsbyrå ska betala ersättningar. Oenigheter som gäller indrivningskostnader eller ersättningar kan tas upp i allmän domstol.

Med stöd av 4 a § i lagen om indrivning av fordringar (513/1999, *indrivningslagen*) har näringsidkaren rätt att på begäran kostnadsfritt få en redogörelse över hur kostnaderna för skuldkapitalet bestäms av indrivningsbyrån. Om man begär en redogörelse oftare än en gång per år har indrivningsbyrån rätt att kräva en skälig ersättning för utarbetandet av redogörelsen. I sin tillsynspraxis har regionförvaltningsverket dessutom ansett att god indrivningssed förutsätter att man på gäldenärens begäran ger en redogörelse för vilka åtgärder och kostnadsposter som indrivningskostnadskravet grundar sig på. En allmän lista över faktorer som vanligen påverkar indrivningskostnaderna är ingen sådan redogörelse utan gäldenären ska få en redogörelse över vilka åtgärder som man de facto har vidtagit för att driva in den aktuella fordran. Med hjälp av en ändamålsenlig specifikation över åtgärderna kan gäldenären bedöma om indrivningskostnaderna som man kräver är förenliga med lagen och god indrivningssed.

I indrivningslagen finns inga bestämmelser om maximibelopp för indrivningskostnaderna för företagsfordringar (då gäldenären är en näringsidkare eller ett företag). Indrivningskostnaderna begränsas dock för det första av bestämmelsen som gäller god indrivningssed, och som fastställer att indrivningen inte får orsaka gäldenären oskäliga eller onödiga kostnader. Dessutom bestäms det i lagen att gäldenären ska ersätta skäliga kostnader som indrivningen orsakar fordringsägaren. Ersättningsskyldigheten kan grunda sig både på kostnaderna av fordringsägarens egna indrivningsåtgärder och på fordringsägarens kostnader till följd av compensation som den ska betala till en uppdragstagare, till exempel en indrivningsbyrå, för att den tar hand om indrivningen. Då man bedömer om kostnaderna som ska ersättas är skäliga ska man beakta fordringsbeloppet, hur mycket arbete som är gjort, om

indrivningen är genomförd på ett ändamålsenligt sätt och övriga faktorer. Galdenären är inte skyldig att ersätta indrivningskostnaderna om indrivningen har gjorts i strid med god indrivningssed, utom i det fall att det klandervärda i förfarandet kan anses vara ringa.

I indrivningslagen bestäms om en standardersättning på 40 euro för företagsfordringar. Standardersättningen innebär att fordringsägaren enbart har rätt till ersättning för övriga indrivningskostnader till den del som deras belopp överstiger standardersättningen. Standardersättningen kan tas ut i fall där dröjsmålsränta kan tas ut för fordran.

Även om indrivningslagens maximibelopp för indrivningskostnader för konsumentfordringar inte tillämpas på indrivning av företagsfordringar har regionförvaltningsverket i sina beslut ansett att de har betydelse vid bedömningen av skäligheten hos indrivningskostnaderna. Om en indrivningsbyrå kräver ett flera gånger större belopp för ett betalningskrav som gäller en företagsfordran än för motsvarande konsumentfordran måste indrivningsbyrån kunna motivera detta.

Om man vid indrivningen använder en tratta, dvs. en betalningsuppsmaning med hot om offentliggörande, kan indrivningskostnaderna vara högre än annars då man driver in företagsfordringar, eftersom användningen av en tratta kräver särskild noggrannhet av indrivningsbyrån och därmed i regel mera arbete.

När man bedömer om indrivningskostnaderna är skäliga handlar det alltid om en totalbedömning där man måste beakta alla inverkan omständigheter. Att storleken på fordran beaktas innebär inte att indrivningskostnaderna kan utgöra en schematisk andel av fordran. Fordrans storlek spelar en roll främst på det sättet, att om fordran är liten så måste också indrivningskostnaderna vara mindre. Ett större fordringsbelopp innebär emellertid inte automatiskt att de skäliga indrivningskostnaderna ska stiga. Den arbetsmängd som man har lagt ned är en avgörande faktor vid bedömningen av om indrivningskostnaderna är skäliga. För att ersättning skall kunna krävas för indrivningskostnaderna måste också de åtgärder som har vidtagits ha varit nödvändiga och ändamålsenliga.

Vid bedömningen av skäligheten hos indrivningskostnaderna som omfattas av galdenärens ersättningsskyldighet kan man däremot inte i nämnvärd grad lägga vikt vid allmänna kostnader som uppkommer av bedrivandet av indrivningsverksamheten eller en eventuell provision som borgenären betalar indrivningsföretaget. Med dylika kostnader kan man alltså inte motivera högre indrivningskostnader än normalt.

Regionförvaltningsverkets behörighet att bedöma skäligheten hos indrivningskostnader som indrivningsföretaget tar ut av galdenären har fastställts i Högsta förvaltningsdomstolens beslut Dnr 821/2/16 som är daterat 7.3.2017.

Suomen Perimistoimistojen liitto ry. har för företagen inom indrivningssektorn utarbetat uppförandekodex och förfaranderekommendationer för företagsindrivning som publicerades 1.2.2019. Uppförandekodex gäller uppdragsindrivning i Finland och indrivning av fordringar som är köpta i indrivningssyfte. Ytterligare information och uppförandekodex hittas på förbundets webbsidor: <http://www.suomenperimistoimistojenliitto.fi/>

Sammandrag av regionförvaltningsverkets beslut i anknytning till ämnet hittas [här](#).